

Partijen internationaal MVO-convenant Kleding en Textiel roepen op tot maatschappelijke verantwoordelijkheid in coronacrisis

Het coronavirus heeft een grote impact op de wereldwijde kleding- en textielketen. Wereldwijd staan fabrieken stil en zijn winkels dicht. In productielanden heeft dit direct enorme gevolgen voor arbeiders, maar ook in Nederland is de situatie voor veel merken, winkels en producenten kritiek. En zelfs nu sommige fabrieken hun productie langzaam weer opstarten en winkels weer consumenten verwelkomen, zijn veel vragen nog onbeantwoord: niemand kan voorspellen hoe we uit deze crisis komen.

Verantwoordelijkheid buitenland

In productielanden zitten heel veel werknemers thuis, omdat hun fabriek gesloten is vanwege gebrek aan grondstoffen, een lokale lock-down om verspreiding van het virus te voorkomen of als gevolg van annulering van orders of uitstel van betaling door afnemers. Dit levert in veel productielanden direct ernstige problemen op. Bij gebrek aan een volwaardig sociaal zekerheidstelsel betekent geen inkomen ook geen eten en soms ook geen huisvesting. Werknemers lopen daarnaast gevaar besmet te raken als zij, noodgedwongen, toch gaan werken. Het gevaar is groot dat kinderarbeid weer gaat toenemen.

De partijen verenigd in het internationale MVO-convenant Kleding en Textiel (CKT), brancheorganisaties, maatschappelijke organisaties, vakbonden en de overheid, hechten aan internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen. Zij verwachten ook nu van kleding- en textielbedrijven die internationaal opereren, dat zij dit met gepaste zorgvuldigheid (due diligence) blijven doen. De crisis verandert hun verantwoordelijkheden immers niet. Partijen verwachten van bedrijven dat zij doen wat redelijk en billijk is gegeven de omstandigheden. Ook in tijden van crisis biedt de samenwerking binnen het Convenant houvast aan de betrokken partijen en bedrijven en onderlinge steun voor verantwoord handelen.

Mede daarom heeft het CKT met een grote groep gelijkgestemde organisaties¹ een gezamenlijke [verklaring](#) ondertekend over verantwoord reageren op de coronacrisis. Ook organisaties als de [OESO](#), [ILO](#) en [Global Compact](#) roepen daartoe op. De bescherming van het inkomen van werknemers in de kleding- en textielsector, het waarborgen van hun veiligheid en gezondheid en het toekomstbestendig maken van de keten, zijn de ankerpunten in onze aanpak. De belangrijkste uitgangspunten voor het handelen van inkoopende bedrijven zijn:

- alleen maatregelen nemen in goed overleg met partners in de keten (geen eenzijdige maatregelen opleggen)
- orders die in productie zijn of al geproduceerd zijn niet annuleren
- betalen van materialen en arbeid voor orders die in productie zijn of al geproduceerd zijn
- geen kortingen bedingen onder dreiging van het annuleren van orders

¹ (amfori, Ethical Trading Initiative (ETI) UK, ETI Denemarken, ETI Noorwegen, Fair Wear Foundation (FWF), Fair Labor Organisation (FLA), Partnership for Sustainable Textiles (PST), Sustainable Apparel Coalition (SAC) en het Social and Labor Convergence Project (SLCP), samen met Better Buying, Initiatief voor Duurzame Handel (IDH), Solidaridad en Sedex)

Partijen in het CKT bevorderen de totstandkoming van een (internationaal) noodfonds, dat kan voorzien in leningen aan regeringen van productielanden. Acties worden afgestemd met andere multi-stakeholder organisaties.

Verantwoordelijkheid binnenland

Dankzij snel ingrijpen van de Nederlandse regering zijn massaontslagen bij Nederlandse bedrijven vooralsnog voorkomen. Tegelijkertijd wordt steeds duidelijker dat de regering vroeg of laat de steunmaatregelen zal moeten afbouwen, zeker nu de restricties in Nederland worden versoepeld. Voor veel werknemers in de sector in Nederland is de toekomst nog onzeker.

Het Convenant ondersteunt voortdurend op verschillende manieren bedrijven die hun risico's in de keten willen adresseren. Het topmanagement wordt betrokken bij due diligence, inkoop- en CSR-managers ontvangen training en financiële instellingen worden benaderd over nieuwe vormen van verantwoorde financiering.

Al deze activiteiten dragen bij aan de noodzakelijke gezamenlijke ontwikkeling van een toekomstvisie voor de sector. Deze heeft als uiteindelijk doel het aanpakken en oplossen van structurele tekortkomingen en de kledingproductie duurzamer en crisisbestendiger te maken. De transitie naar een nieuw en duurzaam businessmodel is urgent.

Beoordeling van bedrijven

Een belangrijke verplichting van bedrijven aangesloten bij het convenant, is het uitvoeren van due diligence en het indienen van een plan van aanpak op basis waarvan het secretariaat hen jaarlijks beoordeelt. Het secretariaat zal ook in 2020 de inzet en de resultaten van de deelnemende bedrijven beoordelen. Juist in deze tijden is het belangrijk om met bedrijven in gesprek te blijven en hen, voor zover nodig, te bewegen de negatieve impact in hun keten te voorkomen te verminderen of te herstellen. Van bedrijven die publiek moeten communiceren over IMVO, wordt verwacht dat zij dat ook doen over hun inspanningen tijdens de coronacrisis.

Tijdens de jaarlijkse beoordelingsgesprekken door het secretariaat van het CKT komen onder meer aan bod de besluitvormingsprocessen binnen het bedrijf over de reactie op de coronacrisis, de getroffen maatregelen in relatie tot de gevolgen daarvan in de hele toeleveringsketen, en hierboven geformuleerde uitgangspunten, de (her)prioritering van risico's en de daarop afgestemde doelstellingen en acties, alsmede de gewenste of noodzakelijke ondersteuning vanuit partijen, secretariaat of derden. Daarbij zal nadrukkelijk ook rekening worden gehouden met de bedrijfseconomische situatie waarin de onderneming zich bevindt.

Voor zover er tussen het secretariaat en een bedrijf verschil van inzicht ontstaat over de getroffen maatregel, kan de klachten- en geschillencommissie worden gevraagd de inzet van het betreffende bedrijf en bevindingen van het secretariaat te beoordelen. Tevens kan een belanghebbende of diens vertegenwoordiger hier rechtstreeks een klacht indienen.

Rol klachten en geschillen

Zeker in tijden van crisis kunnen gebeurtenissen een negatief effect hebben op werknemers in de keten van kledingbedrijven. Het Convenant kent twee afzonderlijke routes waarlangs belanghebbenden informatie over vermeende misstanden onder de aandacht kunnen brengen.

De eerste route loopt via melding aan het secretariaat, op basis van de gepubliceerde lijst van productielocaties. Het secretariaat brengt melder en de vermeende misstand onder de aandacht van het bedrijf dat heeft opgegeven met die productielocatie verbonden te zijn, of

de bedrijven die dat hebben opgegeven. Melder en bedrijf (of bedrijven) kunnen dan gezamenlijk de situatie onderzoeken en werken aan een oplossing.

Een belanghebbende of diens vertegenwoordiger kan ook rechtstreeks een klacht indienen bij de klachten- en geschillencommissie. Beide routes staan toegelicht in het document [*Promoting Access to Remedies: the role of the AGT Secretariat and of the AGT Complaints and Dispute Mechanism*](#)